

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ירושלים, י"א באייר, תשע"ט

16 במאי, 2019

בתשובתך נא ציין:

תיק מס' 19-0019-2015

לכבוד,

ג.נ,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

(סימוכין: פנייתך מיום 7/1/2019)

בפנייתך שבסימוכין, ביקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), לקבל מידע על אודות הליכי קדם-בג"ץ בפרקליטות המדינה ובפרט, הליך הטיפול בקדם בג"ץ, נתונים סטטיסטיים בנושא לפי שנים ו"ידע" נוסף המצוי בידי הרשות הציבורית.

בפתח הדברים, אבקש להתנצל על העיכוב במתן המענה, אשר נבע בעיקרו מהיקף הבקשה, הצורך לבצע בדיקה ידנית אחר המידע המבוקש, וכן מעומס עבודה כבד שנוצר בתקופה האחרונה, שמקורו בטיפול בהליכים שנגעו לבחירות לכנסת ה-21.

לאחר בירור בקשתך, הריני להשיבך כדלקמן:

1. ראשית, הריני להפנותך אל תיאור עבודת מחלקת הבג"צים של פרקליטות המדינה, כמפורט באתר פרקליטות המדינה, לעניין אופן ההתייחסות להליכי קדם בג"ץ (ר' בקישור

<https://www.justice.gov.il/Units/StateAttorney/Departments/HCI->

[dep/Pages/About.aspx](https://www.justice.gov.il/Units/StateAttorney/Departments/HCI-dep/Pages/About.aspx));

"[...] כמו כן, במקרים חריגים ניתן לפנות למחלקת הבג"צים בהליך של "קדם-בג"ץ". מדובר בהליך לא פורמאלי, שאינו מהווה תחליף לפניה מוקדמת ישירה לרשות השלטונית הרלוונטית. במסגרת הליכי קדם-בג"ץ מטופלות רק פניות המצדיקות לדעת מנהל המחלקה את הטיפול בהן במסגרת לא פורמאלית זו, כאשר מדובר בעיקר בפניות המעוררות בעיות הומניטאריות דחופות."

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

2. שנית, אבקש להסב את תשומת ליבך כי פנייתך כוללת שאלות של "ידע" שאינן מתאימות להתברר לפי הוראות חוק חופש המידע (ר' הגדרתו של ה"מידע" שעליו חל החוק בסעיף 2 לחוק). יחד עם זאת ולפנים משורת הדין, נעשו מאמצים להתייחס במסגרת זו גם ל"ידע" שהתבקש, ככל שניתן, על מנת להציג בפניך את התמונה במלואה.

להלן עמדתנו בדבר הליך הטיפול בקדם בג"ץ (סעיף 3 לבקשה)

3. לעניין נוהל הטיפול בקדם בג"ץ, אשיבך כי אין בנמצא נוהל שכזה. כאמור לעיל, מדובר בהליך לא-פורמאלי, השמור למקרים חריגים בלבד, כאשר מדובר בעיקר בפניות המעוררות בעיות הומניטאריות דחופות, וזאת לפי שיקול דעתו של מנהל המחלקה.

כן ניתן לומר, כי ישנם שלושה סוגי פניות אשר מנותבים לטיפול פרקליט מחלקה, והם: מניעת מפגש של עצור עם עו"ד, איתור עצור (הביאס קורפוס) והחזרת גופות מחבלים לידי משפחותיהם. נציין כי בתחום של יציאה מעזה ויציאה מאיו"ש, טופלו במסגרת קדם-בג"ץ בשנת 2017 כ-26 פניות ובשנת 2018 כ-33 פניות, כאשר רובן המכריע הן פניות הקשורות למעבר לצרכים רפואיים דחופים. עוד ניתן לומר כעניין רוחבי, כי ענייני מינהל אוכלוסין (בישראל, באיו"ש ובעזה) הם, ככלל, מסוג העניינים שאינם מטופלים כקדם-בג"ץ, והפונים מופנים לגורם מקבל ההחלטה.

4. מבחינת שלבי הטיפול, נציין כי כלל הפניות מועברות על-ידי מזכירות המחלקה לעיונו של מנהל המחלקה. בשלב זה, מחליט מנהל המחלקה – לפי שיקול דעתו – אם להעביר את הפנייה לטיפול פרקליט, או להנחות את המתמחה שלו כיצד לטפל בפנייה. ככל שמנהל המחלקה מחליט כי מדובר בפנייה שאין מקום לטפל בה כקדם בג"ץ, נמסר לפונה, ככלל על-ידי המתמחה של מנהל המחלקה, כי הפנייה אינה מתאימה לטיפול כקדם בג"ץ. לחלופין, בחלק מן המקרים מועברת הפנייה לגורם ברשות הרלוונטית, ונמסר לפונה כי עליו לקבל את התשובה במישרין מאותו הגורם. ככלל, ההחלטה האם פנייה תטופל כקדם-בג"ץ, אם לאו, מתקבלת בסמוך לאחר קבלת הפנייה, אך לעתים, לאחר שיח עם הרשות המינהלית הרלוונטית, מוסכם כי המשך הטיפול ייעשה על-ידיה, והדבר נמסר לפונה. גם בהקשר זה, כל מקרה לגופו.

5. גם כאשר מטופלת פנייה, אופן סיום הטיפול בה נגזר מטיבה של הבקשה ומן המענה שהתקבל מן הרשות הרלוונטית. כך למשל, אם מדובר בקדם בג"ץ שעניינו מניעת פגישה של עצור עם עורך דין – סיום הטיפול יכול להיות בהודעה המועברת לפונה, לפי הנמסר מגורמי הביטחון (כי הצו עתיד לפקוע במועד קרוב או כי גורמי הביטחון מתכוונים להוציא צו מאריך עם

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

פקיעתו). בנוסף, בתגובה לפנייה שהוחלט שאין מקום לטפל בה במסגרת קדם בג"ץ, נמסרה הודעה לפונה תוך הדגשה שבכך הסתיים טיפול המחלקה בפנייה.

6. אשר לסעיף 3(ה) לבקשה – אין מסמך הגדרות נוסף על ההתייחסות הכללית המתוארת לעיל.

להלן תוצאות הבדיקה שנערכה בדבר הנתונים הסטטיסטיים המבוקשים (סעיף 4 לבקשה)

7. תחילה אבהיר את הקושי בהסתמכות על הנתונים שיוצגו להלן. פניות לפתיחה בהליך קדם בג"ץ, אינן בגדר הליכים פורמליים הנפתחים בבית המשפט, ולעתים הן מנוהלות ללא תיעוד. כך למשל, ייתכן שהמענה לפנייה נמסר בעל-פה, טלפונית או שלא תויק במערכות המחלקה מטעמים אחרים. לפיכך, יש להישען בעירבון מוגבל על דיוק הנתונים המצויים במערכות המחלקה, ולצאת מנקודת הנחה כי אלה אינם ממצים.

כמו כן, בהעדר אפשרות לאיחזור הנתונים בלחיצת כפתור, בוצע איסוף ידני של הנתונים המבוקשים. בשים לב להיקף העבודה הנדרש – בחינה ידנית של כל תיק ותיק לפי המסמכים שתויקו בפועל במערכת – ההתייחסות המפורטת לבקשתך (למעט מספר קדם הבג"צים הכולל), נעשתה ביחס לשלוש השנים האחרונות, ואף זאת תוך השקעת משאבים רבה.

8. לשאלתך בסעיף 4(א) לבקשה, כמה פניות "קדם-בג"ץ" הוגשו בחמש השנים האחרונות, להלן הנתונים:

שנה	2014	2015	2016	2017	2018
מספר פניות קדם בג"ץ (רק אלה המתועדות במערכות המחלקה)	212	246	189	318	260

9. לשאלותיך בסעיפים 4(ב) ו-4(ג) לבקשה, הריני להשיבך כי מכיוון שככלל הפניות המטופלות כקדם בג"ץ הן רק במקרים הומניטאריים דחופים, חלק לא מבוטל מהמענה ניתן בשלב הראשון באופן טלפוני. למעשה, רק ביחס לכמחצית מהמקרים (55%) נשמר במערכות המחלקה גם מענה כתוב. בנסיבות אלה, לא ניתן לאתר את המידע באופן מהימן ולכן בקשתך לעניין זה נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק חופש המידע.

יחד עם זאת יוער, כי ככלל, ביחס לפניות שעניינן מניעת מפגש של עצור עם עורך דין ואיתור עצורים באיו"ש, כמו גם פניות הומניטאריות דחופות אחרות שבהן מוחלט לטפל כקדם בג"ץ, המענה ניתן לרוב באותו היום או למחרת.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

10. לשאלתך בסעיף 4(ד) לבקשה, בדבר מספר המקרים בהם התקבל הסעד המבוקש, הריני להשיבך אין בידנו תיעוד לעניין זה, אלא רק תיעוד של מתן מענה, ככל שתויק. גם לגוף הדברים, קשה לסווג את המענים שניתנו במקרים שטופלו לפי קריטריון זה. לכן, למשל, גם אם הסעד שהתבקש הוא ביטול מניעת המפגש של עצור עם עורך דינו, לעתים הטיפול מסתיים בכך שמודיעים לפונה על המשך המניעה, או על סיומה במועד קרוב בעתיד. מכל מקום, בשל היעדר תיעוד מהימן בנושא, בקשתך לעניין זה נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק חופש המידע.

11. לשאלתך בסעיף 4(ה) לבקשה, בדבר כמות העתירות שהוגשו לבג"ץ בתום קדם-בג"צ, אשיבך כי אין בידנו נתונים לעניין זה, שכן קדמי הבג"ץ אינם מקושרים לנתוני העתירות שהוגשו.

12. לשאלתך בסעיף 4(ו) לבקשה, בדבר מספר המקרים שבהם ניתנה תשובה שהטיפול הסתיים עם העברת הטיפול לגורם אחר – מצ"ב להלן הנתונים שאותרו, ביחס לשנים 2016-2018 (כאמור):

2018	2017	2016	
88	91	70	תיעוד במערכת לסיום טיפול עם העברת הפנייה לגורם אחר ¹
124	106	65	פניות שטופלו כקדם-בג"ץ (לפי תיעוד בפועל במערכות, בתוספת נושאים אשר מטופלים דרך קבע – מניעת מפגש, הביאס קורפוס, החזרת גופה – וזאת גם אם לא אותר תיעוד הטיפול)
19	104	42	אין תיעוד במערכת לאופן סיום הטיפול

13. לשאלתך בסעיף 4(ז) לבקשה, כאמור לעיל, הטיפול בפניות כקדם בג"ץ שמור, ככלל, רק למקרים חריגים שמעוררים בעיות הומניטאריות דחופות, ומכאן שהמחלקה לא תטפל בפניות שאינן כאלה, גם אם בהמשך, ככל שתוגש עתירה, היא כן תטופל על-ידי מחלקת הבג"צים.

¹ לרבות מקרים שבהם לא נמסר מענה נפרד מטעם המחלקה, אלא ישירות מטעם הגורם הרלוונטי ברשות.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

מכל מקום ובהתאם לאמור לעיל, הנתונים המבוקשים אינם נאספים ומתועדים על ידנו ולכן המידע המבוקש אינו מצוי בידי הרשות.

14. לשאלתך בסעיף 5 לבקשה ובהתאם לאמור בסעיף 3 לעיל, אבהיר כי גם אין הוראות או נהלים ספציפיים באשר לאופן הטיפול בקדם בג"ץ בפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי), פרקליטות מחוז מרכז (אזרחי) ופרקליטות מחוז דרום (אזרחי). כל פניה מטופלת לגופה וניתנת לה התייחסות עניינית. כמו כן, יש לציין כי בפרקליטות מחוז מרכז (אזרחי) ובפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי) מתקיימים הליכי קדם בג"ץ לעיתים רחוקות מאוד.

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

מיטל כץ, עו"ד

הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד המשפטים